

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor, 15 hp

Health and Living Conditions of Children and Adolescents, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2015.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT12 , VT13 , VT14 , HT14 , HT15 , VT16 , VT17 , VT19 , HT20 , HT21

Kurskod	2BU010
Kursens benämning	Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-05-09
Reviderad av	Programnämnd 9
Senast reviderad	2015-05-06
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2015

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att studenten självständigt ska kunna bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att bedriva hälsoarbete inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser. Målet är även att ge fördjupad kunskap om områdets vetenskapliga grund samt aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt utifrån ett familjecentrerat perspektiv.

Lärandemål för moment 1 – Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar, 7,5hp

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- Bedöma barn och ungdomars hälsa och ohälsa ur ett familjecentrerat perspektiv och ur ett nationellt perspektiv.
- Förstå och förklara samband mellan livsvillkor, miljö, risk/skyddsfaktorer och hälsa/ohälsa nationellt och internationellt.
- Förklara epidemiologiska och hälsopedagogiska begrepp och modeller.
- Beskriva och förklara barns och ungdomars utveckling samt teorier och modeller om föräldraskap, föräldrastöd och samspel mellan barn och föräldrar.

Färdighet och förmåga

- Analysera samband mellan levnadsvanor och hälsa samt värdera hälsopedagogiska teorier och metoder relevanta för hälsofrämjande och förebyggande arbete med fokus på barn och ungdomar samt deras familjer.
- Förklara och bedöma skador och sjukdomstillstånd som är vanligt förekommande inom barnhälsovården och elevhälsans medicinska insatser utifrån ett omvårdnadsperspektiv.
- Identifiera och analysera barns, ungdomars och familjers behov av särskilt stöd samt informera om olika insatser och stöd utifrån samhällets ansvar och resurser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Argumentera för barns rättigheter enligt barnkonventionen samt reflektera över ett etiskt förhållningssätt utifrån ett personcentrerat förhållningssätt.
- Självständigt argumentera och värdera nationella folkhälsopolitiska mål och reflektera utifrån ett folkhälsoperspektiv.

Lärandemål för moment 2 – Verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser, 7,5hp

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- Visa insikt i barnhälsovård och elevhälsans organisation, ledarskap och samverkan med närliggande verksamhetsområden och andra professioner samt ha kunskap om gällande lagstiftning och styrdokument.
- Kritiskt värdera nationell och internationell omvårdnadsforskning, kvalitetsutveckling och tillämpning av evidensbaserade metoder inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser samt identifiera behov av ytterligare kunskap.

Färdighet och förmåga

- Självständigt planera, genomföra, utvärdera och dokumentera hälsoövervakning/hälsobesök och hälsopedagogiska insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.
- Självständigt och i samarbete med familjen analysera och bedöma omvårdnadsbehov samt planera, genomföra, utvärdera och dokumentera omvårdnadsåtgärder inom barnhälsovård och elevhälsans organisation.
- Bedöma och reflektera över omvårdnad gällande amning, kost, matvanor och näringsinnehåll för barn, ungdomar och deras familjer utifrån utvecklings- och hälsoaspekter.
- Självständigt bedöma, ordinera och administrera läkemedel för vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser samt självständigt genomföra vaccinering på ett för barnet pedagogiskt och säkert sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Göra bedömningar och prioriteringar i komplexa situationer med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga, kulturella och etiska aspekter inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.

Innehåll

Kursen består av två moment:

Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar, 7,5 hp - Hälsopolitiska mål, barnkonventionen.

- Epidemiologiska begrepp och metoder.
- Samband mellan hälsa, levnadsvanor och livsvillkor samt hälsoteorier relaterade till barn och ungdomar.

- Sjukdomstillstånd hos barn och ungdomar såsom psykisk ohälsa, ätstörningar, allergi, skador och olycksfall, psykosomatiska symtom, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, fysiska funktionsnedsättningar samt vanligt förekommande somatiska sjukdomar med fokus på omvårdnad.
- Hälsoarbete och hälsopedagogiska modeller, t ex motiverande samtal och hälsosamtal, inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.
- Omvårdnadsteorier, t ex transitionsteorin.
- Föräldraskap, föräldrastöd.
- Barn och ungdomars utveckling, utvecklingsteorier.
- Amning, kost och näringsinnehåll.
- Barns, ungdomars och familjers behov av särskilt stöd. **VFU inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser, 7.5 hp** - Lagstiftning, författningar, styrdokument och organisation inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser.
- Ledarskap och samverkan med andra professioner.
- Hälsoundersökningar/hälsobesök, utvecklingsbedömning och hälsopedagogik.
- Föräldraskap, föräldrastöd - individuellt och i grupp.
- Familjecentrerad omvårdnad.
- Omvårdnadsprocessen.
- Vaccinationsverksamhet.
- Medicinsk teknik och säkerhet.
- Etiska aspekter.
- Multiperspektivseende i komplexa situationer.
- Kvalitetsutveckling och evidensbaserade metoder.

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är individuella studieuppgifter, arbete i grupp, virtuella diskussioner och seminarier samt föreläsningar. Verksamhetsförlagd utbildning ingår i kursen och där ingår handledning och reflektion individuellt och/eller i grupp.

Obligatoriska moment som förekommer i kursen är seminarier och/eller virtuella diskussioner. Vid frånvaro från obligatoriska moment hänvisas till kursansvarig lärare för diskussion om kompensation.

Den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i kursen är obligatorisk (32 tim/1,5 hp), cirka 3 hp barnhälsovård och cirka 3 hp elevhälsans medicinska insatser. Under den verksamhetsförlagda utbildningen sker fortlöpande diskussion av studenternas prestationer.

Antalet fysiska träffar för distanskursen är begränsat till max. 2 dagar/ 7,5 högskolepoäng.

Examination

Moment 1 - Hälsa och livsvillkor för barn och ungdomar

- Individuell och skriftlig examination och/eller nätbaserad hemexamination.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats.

Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. Hemexamination som har öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in.

För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället.

Moment 2 - Verksamhetsförlagd utbildning inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser

- Klinisk examination inom barnhälsovård och elevhälsans medicinska insatser. Examinationen utgår från självständigt genomfört hälso- och omvårdnadsarbete, som redovisas skriftligt och analyseras med stöd av aktuell vetenskaplig litteratur.

Underkänd verksamhetsförlagd utbildning (VFU) får genomgå ytterligare en gång.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

Övergångsbestämmelser

Om en student inte har fullgjort en kurs har studenten möjlighet att examineras enligt då gällande kursplan och kurslitteraturlista upp till två år efter förändring eller byte av kursplan och kurslitteraturlista.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt riktlinjer fastställda av Styrelsen för utbildning.

Följande kurs är överlappande: 2BU012 Barn och ungdomars hälsa och livsvillkor 15 hp.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Albinsson, Eva

Pediatric Ped.

Moëll, Christian; Gustafsson, Jan

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2011 - 598 s.

ISBN:978-91-47-09375-5 (inb.) LIBRIS-ID:12300521

[Sök i biblioteket](#)

Andersson, Ingemar

Epidemiologi för hälsovetare : en introduktion

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 234 s.

ISBN:91-44-03250-1 LIBRIS-ID:9984485

URL: www.studentlitteratur.se/epidemiologi

[Sök i biblioteket](#)

Broberg, Anders; Almqvist, Kerstin; Tjus, Tomas

Klinisk barnpsykologi: utveckling på avvägar

Stockholm : Natur och kultur, 2005 - 368 s.

ISBN:91-27-09438-3

[Sök i biblioteket](#)

Investera i barns hälsa

Bremberg, Sven; Eriksson, Lilly

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2010 - 224 s.

ISBN:978-91-7205-653-4 LIBRIS-ID:11914746

[Sök i biblioteket](#)

Dahlberg, Karin; Segesten, Kerstin

Hälsa och vårdande : i teori och praxis

Stockholm : Natur & Kultur, 2010 - 344 s.

ISBN:91-27-12211-5 (inb.) LIBRIS-ID:11766742

[Sök i biblioteket](#)

Barnmedicin

Hanséus, Katarina; Lagercrantz, Hugo; Lindberg, Tor

4., [rev. och uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 674 s.

ISBN:978-91-44-07609-6 (inb.) LIBRIS-ID:12531935

[Sök i biblioteket](#)

Hallström, Inger; Lindberg, Tor

Pediatrisk omvårdnad

Stockholm : Liber, 2009 - 356 s.

ISBN:978-91-47-09327-4 (hft.) LIBRIS-ID:11445058

[Sök i biblioteket](#)

Hillman, Olle

Skolhälsovård : introduktion och praktisk vägledning

2., uppdaterade och utök. uppl. : Stockholm : Gothia, 2010 - 269 s.

ISBN:978-91-7205-728-9 LIBRIS-ID:11907616

[Sök i biblioteket](#)

Karlsson, Kay

Anknytning : om att tolka samspelet mellan föräldrar och små barn

Scheutz, Sofia

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2008 - 128 s.

ISBN:978-91-7205-582-7 LIBRIS-ID:10927441

[Sök i biblioteket](#)

Magnusson, Margaretha

Barnhälsovård : att främja barns hälsa

5., [helt omarb.] uppl. : Stockholm : Liber, 2009 - 285 s.

ISBN:978-91-47-01563-4 LIBRIS-ID:11566187

[Sök i biblioteket](#)

Kylberg, Elisabeth; Westlund, Anna Maria; Zwedberg, Sofia

Amning i dag Amning idag

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2009 - 180 s.

ISBN:978-91-7205-627-5 LIBRIS-ID:11616786

[Sök i biblioteket](#)

Evidensbaserad elevhälsa

Milerad, Josef; Lindgren, Carl

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 447 s.

ISBN:9789144089690 LIBRIS-ID:15978042

[Sök i biblioteket](#)

Lundgren, Mikael; Lökholt, Kent

Motivationshöjande samtal i skolan : att motivera och arbeta med elevers förändring

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 149 s.

ISBN:91-44-03880-1 LIBRIS-ID:10113771

[Sök i biblioteket](#)

Hwang, Philip; Nilsson, Björn

Utvecklingspsykologi

3., rev. utg. : Stockholm : Natur och kultur, 2011 - 376 s.

ISBN:978-91-27-13074-6 (inb.) LIBRIS-ID:12148989

[Sök i biblioteket](#)

Skolsköterskans hälsofrämjande arbete

Clausson, Eva K.; Morberg, Siv

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 230 s.

ISBN:978-91-44-05597-8 LIBRIS-ID:13599284

[Sök i biblioteket](#)

Blair, Mitch

Barnhälsovetenskap

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 371 s.

ISBN:9789144081359 LIBRIS-ID:14663506

[Sök i biblioteket](#)

Knorrning, Anne-Liis von

Psykisk ohälsa hos barn och ungdomar

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 208 s.

ISBN:978-91-44-05669-2 LIBRIS-ID:13527565

[Sök i biblioteket](#)

Hälsofrämjande arbete för barn och ungdomar

Bramhagen, Ann-Cathrine; Carlsson, Anna

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 261 s.

ISBN:9789144077628 LIBRIS-ID:14793676

[Sök i biblioteket](#)

Vägledande dokument för barnhälsovården

Socialstyrelsen,

URL: [Länk](#)

Vägledning för elevhälsan

Socialstyrelsen,

URL: [Länk](#)